

Svatá Hora

3

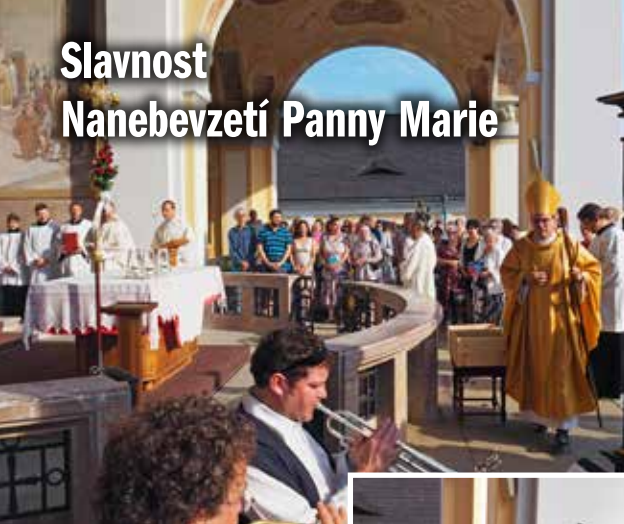
2018

ročník
LV

Pouť Nanebevzetí • Obnova varhan na Dobříši • Vzpomínka na Jana Čáku

Slavnost Nanebevzetí Panny Marie

OBSAH

Úvodník

Advent **3**

Představujeme vám

Když něco končí a jiné začíná... **4**

Ze Svaté Hory

Opravy na Svaté Hoře **15**

Advent a Vánoce na Svaté Hoře **16**

Zemřel P. Stanislav Muzikář **21**

Zprávy ze Svaté Hory **28**

Spiritualita

Kázání O. Krzysztofa **18**

Informace

Zemřel spisovatel, výtvarník
a milovník Brd Jan Čáka **10**

Poutní cesta
z Březnice na Svatou Horu **12**

Baziliky minor - Jablonné v Podještědí **22**

Exercicie, poutě **29**

Pravidelné bohoslužby, otevírací doba **30**

Advent

Počas čakania vzácnej návštevy využívame čas na to, aby sme vzácneho hosťa milo a srdečne privítali. Vynaložíme maximum úsilia, aby sa návšteva cítila u nás príjemne a pohodlne. Podobným spôsobom sa to deje aj v cirkevnom spoločenstve. Počas adventného obdobia sa veriaci pripravujú na vzácnu návštevu samotného Boha, narodenie Ježiša Krista. Táto príprava prináša aj určité napätie, obety a sebazápor. V adventnom období si viac a viac uvedomujeme, čo všetko Boh koná pre nás. Majestátny, slávny Kráľ, Pán času a dejín opúšťa svoj trón slávy, stáva sa jedným z nás, aby nám priblížil a ukázal obrovský záujem Boha o človeka. Boh sa stáva človekom, aby sa človek viac priblížil k Bohu. Boh si nevyberá ľudí podľa kritérií. Približovanie k Bohu sa deje na báze dobrovoľnosti. Napriek tomu, že nemáme čas a starostí je viac a viac, môže každý z nás počas adventného obdobia znova pozvať Ježiša do svojho života. Ježiš neprichádza medzi nás, aby nás súdil, alebo aby nám ukazoval svoju moc. Jeho príchod je priateľským pozvaním: „Chcem zostať v tvojom dome, v tvojom srdci.“ Nebojme sa tejto ponuky, pretože s Ježišom zviľazíme aj nad nedostatkom času, nad starosťami a nad všetkým, čo nám bráni, aby sme mu boli bližší.

P. Artur Bilyk, CSsR

Fotografie
na titulní straně časopisu:
Ze slavnosti Nanebevzetí
Panny Marie

Časopis **Svatá Hora** • LV. ročník

Když něco končí a jiné začíná...

Je zajímavé a potěšující, že necelých dvacet kilometrů od sebe v současné době vznikají dva varhanní nástroje. Na Svaté Hoře jsou díky darům dokončeny nové varhany z dílny Vladimíra Šlajcha a na Dobříši je sbírka na nástroj v plném proudu.

Dobříš je malé devítitisícové sídlo v podhůří Brdské vrchoviny. Návštěvníky, kteří přijedou ze směru od Prahy, na první pohled zaujme krásný rokokový zámek šlechtické rodiny Colloredo-Mannsfeldů. Naproti zámeckým budovám se tyčí kostel zasvěcený Nejsvětější Trojici.

Dobříšský občan Ivo Kylar kolem sebe před několika lety soustředil skupinu lidí se společným zájmem o duchovní a kulturní rozkvet města, zkrátka nadšence, které oslovila jeho myšlenka opatřit na kruchtu kostela kvalitní varhanní nástroj. V roce 2015 bylo za tímto účelem založeno Sdružení pro obnovu varhan v kostele Nejsvětější Trojice v Dobříši. Pan Ivo je velmi aktivní člověk, jedním z jeho koníčků je právě hudba. Od mládí se věnuje hře na housle, je členem Příbramské filharmonie.

Rozhovor s Ivo Kylarem, otcem myšlenky obnovy varhan v dobříšském kostele

aktuálně kupříkladu stavba varhan v katedrále svatého Víta v Praze nebo dokončení instalace a listopadové vysvěcení velkolepého nástroje z dílny Vladimíra Šlajcha na blízké Svaté Hoře. Kdy jsi začal uvažovat o nových varhanách právě v našem dobříšském kostele?

Myšlenka potřeby nových varhan u mne zrála již delší dobu. Když jsme se v roce 1975 na Dobříš přistěhovali, bylo zřejmé, že stávající pneumatické var-

hany Josefa Vanického z r. 1898 jsou ve velmi špatném stavu. Při hraní zůstávaly „viset“ jednotlivé tóny a pan děkan Hradecký volal od oltáře na varhaníka: „Tak s tím, pane Rado, něco udělejte!“ Bohužel, peníze na větší opravu nebyly, červotoč pracoval velmi intenzivně a pan Rada neměl šanci to vyřešit. Neopravitelné varhany pak byly v devadesátých letech minulého století po konzultaci s organologem Acibiskupství pražského odstrojeny a zůstaly po nich pouze varhanní skříň a hrací stůl, uvnitř kterého dále probíhala destrukce červotočem. Na přelomu tisíciletí bylo nutné stůl nakonec zlikvidovat.

Jak se vyvíjela historie dobříšských varhan?

Nejstarší dochovaný písemný doklad o dobříšských varhanách je v knize zádušních účtů 1692–1767, kde je uvedeno, že: „12. června 1696 bylo varhanáři zaplacen o napravení varhanu 1 zlatý a 30 krejcarů“. To se zřejmě jednalo o varhany v kostelíčku Povýšení sv. Kříže. V roce 1797 byl namísto loretánské kaple postaven stávající kostel Nejsvětější Trojice. Zda sem byly přeneseny varhany ze starého kostela či z loretánské kaple, to se již nedozvíme. Podle pozdějších zápisů soudíme, že zde byl po dostavbě kostela pořízen nástroj nový a sloužil až do roku 1898. V prosinci 1895 byly předloženy tři návrhy. V soutěži vyhrál třebechovický varhanář Josef Vanický, který nabídl novinku – varhany pneumatické se dvěma manuály s 11 rejstříky za příznivou cenu jen 1900 zlatých. Varhany byly postaveny v roce 1898 a v průběhu let se ukázaly jako poruchové. První velká oprava byla provedena příbramským varhanářem Čenkem Melzerem již v roce 1915. Během 1. světové války byly zrekvírovány cínové píšťaly. Další velkou opravu provedl Jindřich Melzer v roce 1951. V 70. letech bylo konstatováno silné napadení nástroje červotočem a pro varhaníky nastávaly horké chvíle, když nástroj vypovídal při hře poslušnost. K definitivnímu odstranění nástroje, jak jsem již uvedl, došlo v 90. letech.

Nešlo přece jen původní varhany pouze zrekonstruovat nebo najít méně nákladné řešení?

V době, kdy jsem se rozhodoval o dobříšských varhanách, již nebylo možné provádět rekonstrukci, všechny traktury a dřevěné prvky byly odstraněny již v devadesátých letech a na kruchtě byla pouze méně poškozená varhanní prázdná skříň a před ní stály jednoduše varhany Karla Eisenhuta.

Padaly různé názory, že nástroj nepotřebujeme, že stačí kytary nebo že koupíme varhany elektrofonické, případně staré použité. Existovalo samozřejmě více možností a my jsme museli zvážit všechna pro a proti. Jako nejlepší varianta nám vyšlo současné řešení. Vždyť varhany se nestaví na jednu, dvě nebo tři generace. Právě v kostelích obdivujeme krásu, která je často velmi stará a stále okouzluje. Krásu, jež dokázala svou neměnnou hodnotu tím, že odolala proměnám času. Vytvořit ji bylo a je v každé době náročné, vyžaduje to trpělivost a také nemalé finanční prostředky.

Co bylo nejsilnějším podnětem k tvému rozhodnutí?

Jedním z impulzů, proč jsem se rozhodl něco řešit, byl stav jakési rezistence farnosti po zamítavém stanovisku památkářů k úpravě liturgického prostoru kostela. Návrhy zpracované předními architekty se založily a několik let se

nic nedělo. Na kruchtě bylo málo místa, protože se zde tísnila skříň od varhan Josefa Vanického, prozatímní varhany z dílny Karla Eisenhuta a vládl zde nepořádek, jak to na kruchtách kostelů často bývá. Po stříznostech pěveckého chrámového sboru kvůli malému prostoru jsem na pastorační radě podal návrh na řešení nevyhovující situace. Bylo nutno najít alternativu akceptovatelnou i pro památkáře.

Jaký byl další vývoj?

Pastorační rada za působení P. Karla Satorii a P. Petra Blechy odsouhlasila na konci roku 2014 můj návrh. Spojil jsem se s bývalým organologem Markem Čihařem (spolužákem z průmyslovky), který byl s problematikou dobříšského prozatímního nástroje obeznán již z devadesátých let. Oslovil jsem současného organologa Štěpána Svobodu, dále několik varhaníků - svého bratra Ladislava, Přemysla Kšicu a Pavla Šmolíka ze Svaté Hory. Z těchto konzultací vyplynulo, že v našem případě bude vhodné (po vzoru jiných farností) zalo-

žit spolek, který by se zabýval obstaráváním financí na stavbu nového nástroje. Varhany tu nejsou pouze pro farníky, ale slouží obci, městu, jsou nezbytnou součástí liturgických svátků, doprovázejí svými tóny svatby, křtiny, pohřby. V kostele se mohou odehrávat i koncerty, které přispějí k rozvoji kultury v našem městě. Základní umělecká škola v Dobříši pak bude mít možnost výuky nového hudebního oboru - hra na varhany. Zpracovali jsme stanovy spolku a 15. března 2015 proběhla ustavující schůze „Sdružení pro obnovu varhan v kostele Nejsvětější Trojice v Dobříši“. V dubnu 2015 byl spolek zaregistrován Městským soudem v Praze a tím všechno začalo.

Kolik lidí je v „dobříšském týmu“?

Jak jsem již uvedl, v nejužším týmu je nás šest. Statutární orgán tvoří varhaník Květoslav Vtípil, Mgr. Jan Lachman, v kontrolní komisi je starosta Mgr. Stanislav Vacek, ředitel ZUŠ Mgr. Jan Voděra a sbormistryně chrámového sboru Mgr. Petra Šimková, já jsem předseda spolku. Kromě rady spolku je registrováno ještě 20 členů.

Jaké akce pro podporu finanční sbírky Sdružení pořádá?

Jedním ze zdrojů financování obnovy dobříšských varhan je pořádání benefičních koncertů, které již třetím rokem nabízíme přátelům hudby a podporovatelům varhan. Tyto koncerty si již našly své posluchače a rozšiřují pestrou koncertní nabídku v našem městě. Organizování koncertů pokládám za nosný program veškeré naší činnosti. Razím základní myšlenku fundraisingu – chceš-li něco získat, musíš něco nabídnout. A to se nám daří. Získáváme dárce, využíváme grant na kulturu od města Dobříše. Provádíme propagaci projektu, seznamujeme návštěvníky koncertů se stavem aktuální částky na transparentním účtu a snažíme se o všem informovat v médiích.

Dalším segmentem je prodej produktů prostřednictvím obchodníků, kteří jsou ochotni podělit se formou daru o polovinu marže z prodeje. V obchodě Josef Bedřich v Dobříši se prodávají oplatky „Dobříšská dobrota“ s naším logem a informací o varhanách, stejně tak honduraská káva od dodavatele pana Gus-

tava A. Guillena. V dobříšské vinotéce manželů Tikovských se prodává víno z moravských Popic na podporu varhan s etiketami sv. Tomáše a sv. Šebestiána.

Již druhým rokem se díky trenérovi Mgr. Michalu Cibochovi pořádají sportovní soutěže ve florbalu, jejichž výtěžek z dobrovolného vstupného jde také na varhany. Naše Sdružení je přihlášeno mezi neziskové organizace do podpůrného programu internetových obchodů GIVT a Givenio. Dva roky za sebou jsme se umístili na čtvrtém místě v soutěži pořádané Institutem pro památky a kulturu a Ministerstvem kultury „Máme vybráno“. Od první adventní neděle v roce 2017 byl spuštěn program Adopce varhanních píšťal. Každoročně naši sbírku propagujeme na dobříšském náměstí v rámci Májových slavností, a to jak prostřednictvím poskytování informací ve stánku, tak i formou koncertu. Reagovali jsme na program „ČSOB pomáhá regionům“ – jarní výzvu 2018 a umístili jsme se na 4. místě v rámci regionu Středočeského kraje a získali od ČSOB 25 000 Kč a od veřejnosti bylo vybráno 32 000 Kč.

Kdo už koncertoval, kdo bude? Jaké máš další plány, koho bys rád přizval k benefici?

Od roku 2015 do 2017 jsme organizovali již dvacet jedna koncertů, v letošním roce jich máme celkem deset. Přijela nás podpořit již řada zpěváků a muzikantů. Nebudu vyjmenovávat všechny účastníky, ale mezi „top“ patří Česká píseň z Plzně, Čeští madrigalisté, Komorní orchestr Akademie Praha, klavíristka Helena Suchárová Weiser s houslistou Romanem Patočkou, Southampton University Symphonic Wind Orchestra and Chamber Orchestra GB a další. Letos to je Jaroslav Svěcený se Zdeňkou Žádníkovou a souborem příčných fléten

MAGISTRI, Komorní smíšený sbor NONA z pedagogické fakulty v Ústí nad Labem, Imperial College Symphony Orchestra London či Duo Brikius. Všem patří veliký dík. V současnosti již připravujeme 4. ročník „Koncertů pro varhany 2019“. Zatím je vše v jednání, takže se nechte překvapit.

Za jak dlouho zazní v kostele první tóny varhan?

Nelze jednoduchou matematikou vyjádřit, kdy bude potřebná částka na účtu, ale pevně věřím, že se nám to podaří do dvou let. První měsíce a roky jsme vydali značné úsilí na informování veřejnosti, že potřebujeme peníze, přesvědčovali jsme lidi, že je to na dobrou věc. Naše koncerty, účast na kulturním životě ve městě už přináší své ovoce, získáváme příznivce. Proto věřím, že se sbírka peněz značně urychlí i díky adopci píšťal, jako tomu bylo na Svaté Hoře. Rádi bychom zahájili práce na nástroji již v roce 2019. Existuje rámcová smlouva, která bude upřesňována po etapách formou dodatků ke smlouvě. To znamená, že pro každý rok bude rozpracován rozsah prací, které budou finančně pokryty. Díky daru města ve výši 100 000 korun bylo na přelomu roku 2017 a 2018 provedeno zesílení pevnosti podlahy doplněním nosných trámů a položením nových prken pod budoucí nástroj na kruchtě kostela.

Po vzoru Svaté Hory jste tedy odstartovali projekt „Adopce píšťal“...

Ano. Od prosince 2017 jsme prostřednictvím webových stránek www.varhanydobris.cz zahájili adopci píšťal. K adopci je nabízeno 589 píšťal prvního manuálu. Z toho u 70 nabízených velkých píšťal je možnost zanechat svou stopu dárce pro další generace vyrytím jména, krátkého textu nebo názvu firmy. Ceny píšťal se pohybují od 500 Kč po 30 000 Kč podle velikosti a umístění. Každý plátcе obdrží „Certifikát o adopci píšťaly“ a bude uveden v seznamu dárců. Způsob objednání je podrobně popsán na webových stránkách Sdružení. Ke konci srpna 2018 bylo adoptováno přes 60 píšťal prvního manuálu v hodnotě 350 000 korun. V srpnu 2018 jsme obdrželi dar ve výši 1 000 000 Kč od dárce, který se tak stal adoptivním dárce všech 338 píšťal druhého manuálu.

Jak by měly být nové varhany velké a kolik budou mít píšťal?

Z původních varhan zůstala pouze méně poškozená pseudobaroční varhanní skříň, která bude opravena a využita pro vestavbu nového nástroje. Navrhovaný nástroj je koncipován s ohledem na daný prostor. Bude mít 2 manuály, 15 rejstříků a 987 píšťal.

Kdo bude varhany stavět?

Stavby nového nástroje se ujme Varhanářská dílna Kánský-Brachtl z Krnova, která navrhla postavit nástroj nový, zčásti inspirovaný nástroji z poloviny 19. století. Uvedená firma byla vybrána ze čtyř nabídek, formou bodového hodnocení ceny nabídky a kvality. Vybraná firma má za sebou značné množství zdařilých nových nástrojů (Humpolec, Nový Dvůr, Darkovice, Hradec Králové, Mělník, Sept-Fons Francie, Břevnov sv. Markéta, a další) a značný počet rekonstrukcí a oprav (Ostrava sv. Václav, Praha sv. Ignác, sv. Roch, sv. František u Křižovníků a další).

Podléhají varhany módě, bude v nich použito moderních technologií?

Dnes se varhanáři stále častěji vracejí ke stavbě mechanických varhan, kde je princip ovládání založen na jednoduchosti páky. Takové varhany odolávají

teplotním rozdílům a vlhkosti, které jsou v kostelích. Pneumatické ovládání je závislé na těsnosti rozvodů vzduchu a kožených míšků, elektronické ovládání má svá specifika v rychlém zestárnutí technologií a součástkové základny.

Jak je to s dárcovstvím? Kolik peněz bude potřeba vybrat? Kolik peněz se už podařilo na nové varhany získat?

Mám radost, že dárce jsou ze širokého spektra obyvatelstva v našem městě, regionu, a i v rámci republiky. Na našich stránkách lze najít přehled dárců podle výše finančních částek, kterými přispěli. Jsou to lidé, kteří chodí či nechodí do kostela, nadšenci pro hudbu, lidé přemýšlející o hodnotách. Každá darovaná částka, ať už malá nebo velká, má přece před Bohem stejnou hodnotu.

Předběžná cena nástroje byla vyčíslena na 4 300 000 Kč. Na transparentním účtu nám zprvu přibývaly peníze po stovkách i tisícovkách, pak však přišly daleko větší částky. Na akcích se v zabezpečených pokladničkách objevují dvacetikoruny, padesátky, stovky i tisícovky. Celkem jsme vybrali už skoro 2 765 000 Kč. Sběrka byla odstartována v květnu 2015.

Kdo se bude o nové varhany starat a kdo na ně bude hrát?

Varhany budou majetkem farnosti, která se bude o ně starat a řádně pečovat, věřím, že péčí řádného hospodáře. Na varhany bude hrát stávající varhaník Slávek Vtípil spolu s varhanicí paní Ritou Kindlerovou. Věřím, že i péči o ně si vezmou na starost. Myslím, že se na nový nástroj a na možnosti, které bude nabízet, oba již těší. Mám představu ještě před dostavbou nového nástroje získat mladé adepty hry na varhany z řad „dobříšských teenagerů“, hrajících na klavír, zorganizovat pro ně soustředění s odborným vedením. Počítáme také se spoluprací se ZUŠ v Dobříši.

V čem vidíte hlavní význam tohoto počínu?

Ověřil jsem si, že když se rozhodneš pro něco, co má smysl, přestože je to náročné, tak to musí vyjít. Jsou chvíle, kdy nevíš jak dál, podléháš beznaději, jak to řešit. V době, kdy to nejméně čekáš, se někdo ozve a nabídne pomoc, pošle peníze, zdarma udělá benefiční koncert, poradí. Myslím, že to spojuje lidi. Lidé, kteří mají předsudky jít do kostela, překonávají je díky návštěvě koncertů, spolupracují, pomáhají, přemýšlejí. Kostel získá nový kvalitní nástroj pro zajištění liturgické hudby, případně i k pořádání koncertů. Lze očekávat, že se rozšíří i nabídka duchovní hudby, že nezůstaneme pouze u doprovodu mešních písní z modrého kancionálu či červeného zpěvníku. Je to o hledání nových forem, textů písní atd. Varhany jsou stavěny nejen pro současnost, ale i pro další generace. Bude záležet na nás, jak toto kulturní dědictví našim potomkům předáme.

Ivo, moc děkujeme za Tvůj čas, i nadále budeme nejen sledovat dění kolem stavby varhan, ale podle možností i pomáhat. Ať Ti Bůh žehná ve tvém konání, ať Ty i Tvá rodina nacházíte v životě mnoho radosti!

Rozhovor s panem Kylarem vedli Iva a Petr Duškovi, zakládající členové Sdružení pro obnovu varhan v kostele Nejsvětější Trojice v Dobříši

Informace o aktuálním stavu účtu, o adopci varhanních píšťal a o termínech benefičních koncertů naleznete na webových stránkách

<http://www.varhanydobris.cz/>

Zemřel
spisovatel,
výtvarník
a milovník Brd

Jan Čáka

Dne 2. září 2018 odešel na věčnost ve věku požeňnaných 89 let grafik a spisovatel Jan Čáka

Narodil se 12. června 1929 v Praze. Oba rodiče pocházeli ze starých příbramských hornických rodin. V době hospodářské krize odešli do hlavního města za prací. V roce 1941 přesídlila rodina zpět do Příbrami a Jan zde dokončil měšťanku.

Již tenkrát velmi toužil po profesi spjaté s výtvarným uměním, ale na přání maminky šel studovat na příbramskou Veřejnou obchodní školu. Po prvním ročníku v létě 1944 hitlerovští okupanti školu zrušili a žáci byli totálně nasazení.

Po válce školu dokončil a stal se úředníkem Obchodního družstva Plzeň. Brzy poznal, že úřednická kariéra byla jeho životním omylem. Stále více tíhnul ke své lásce, ke kreslení. A tak v roce 1948 složil úspěšně přijímací zkoušku do druhého ročníku Státní grafické školy v Praze se zaměřením na obor užité grafika a knižní ilustrace. Studoval u profesora Jaroslava Vodrážky a později u Petra Dillingera. Po absolutoriu v roce 1951 musel na vojnu, a pak se znovu vrátil do Příbrami, kterou již neopustil.

Vojnu prožil v Mladé Boleslavi a zčásti i v milovaných Brdech. V Mladé Boleslavi se seznámil se svojí budoucí ženou Alenou. Jejich manželství trvalo krásných 57 let. Společně vychovali dvě dcery, Alenu a Janu. V Příbrami si pak Jan Čáka našel zaměstnání jako kartograf u Uranových dolů Příbram.

Současně se ve chvílích volna věnoval grafické práci. Příznivá situace ve státě v době „pražského jara“ ho přivedla k myšlence stát se členem Svazu (později Unie) československých výtvarných umělců, což se mu podařilo počátkem roku 1967. To mu umožnilo pracovat ve svobodném povolání.

V období takzvané normalizace po roce 1968 byl Jan Čáka pro svoje demokratické názory, vlasteneckou činnost a hlavně angažovanost ve skautingu pronásledován komunistickou Státní bezpečností. Normalizační sedmdesátá léta byla pro rodinu existenčně velmi těžká. Naštěstí pomohl kamarád z mezinárodního sympozia Hornická Příbram ve vědě a technice a domluvil mu realizaci řady grafických prací s hornickou tematikou.

Poměry v republice se začaly pozvolna měnit k lepšímu až koncem 80. let 20. století. Zásadní obrat pak přišel s návratem demokracie po listopadové revoluci roku 1989, což se také projevilo v jeho díle. Potom mu již nestálo nic v cestě.

Dílo Jana Čáky dobře zaznamenal PaedDr. Josef Velfl, kterého si dovolíme citovat.

Spisovatel a výtvarník Jan Čáka za sebou zanechal úctyhodné dílo, které z velké části souvisí s jeho milovaným Podbrdskem a středním Povltavím. Nikdy se osobně nepokládal za historika či etnografa, jeho detailní znalosti, týkající se minulosti regionu, národopisu, heraldiky, numismatiky a dalších oborů, by mu mohli mnozí odborníci jenom závidět.

Je zcela logické, že značná část Čákovy tvorby se snoubí s hornictvím, tak dominantním pro zdejší region. Navíc jde o jeho „rodovou záležitost“. Z dílny Jana Čáky vzešlo množství grafických listů, například pro mezinárodní sympozium Hornická Příbram ve vědě a technice (HPVT) - významnou roli sehrál i umělcův výtvarný přepis znaků českých a slovenských hornických měst.

Hornická problematika je zachycena i v dílech Jana Čáky, jako jsou např. Příbramské lidové písně, popěvky a říkanky, Poezie hlubin nebo O příbramských havířích. Podle jeho návrhu bylo vyraženo 21 medailí vztahujících se k historickým událostem, osobnostem a také k dějinám hornictví.

Nepřehlédnutelná byla též Čáková spolupráce s Hornickým muzeem Příbram, betlémáři, numismatiky, hornickým Spolkem Prokop Příbram, Cechem příbramských horníků a hutníků, skauty, představiteli církve, obcemi a dalšími.

Mistr Jan Čáka byl současně autorem 14 vázaných knih věnovaných převážně zdejšímu kraji. Z těch nejznámějších je třeba zmínit tituly Po Brdech se chodí pěšky, Brdské toulání, Cesta na severovýchod, Poutník Mácha, Junácká symbolika, Podbrdskem od městečka k městu, Zmizelá Vltava, Obrázky z Podbrdsku, Střední Brdy – krajina neznámá. Jeho knihy mají jedno specifikum – jsou kompletním autorským dílem: autor textu, ilustrátor, grafický upravitel i autor obálky jsou jedna osoba.

Všechny své publikace si Čáka rovněž ilustroval. Používal přitom méně známou vyškrabovací techniku. Cizí mu nebylo ani užité leptu, mědirytiny a dřevorytu. Počet drobnějších grafických děl jde do stovek.

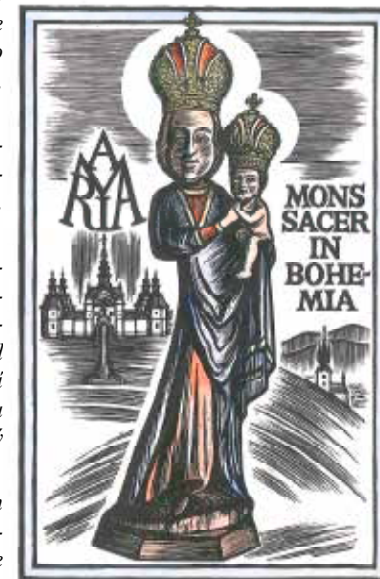
Za celoživotní práci mu byl v roce 2009 udělen titul Čestný občan Příbrami a v roce 2016, při příležitosti 800. výročí nejstarší písemné zmínky o Příbrami, pamětní medaile.

Při hodnocení tvůrčích aktivit Jana Čáky je nutné zdůraznit, že vždy zachovával dvě nepsané zásady: odvést dokonalou a originální práci a odmítnout zakázky, odporující jeho přesvědčení a názorům. Vše bylo podmíněno jeho precizním a poctivým přístupem k dané věci, znalostmi sledované problematiky a láskou k Příbrami i celému podbrdskému kraji.

Ke Svaté Hoře měl Jan Čáka vřelý vztah, věnoval ji část svého díla literárního i výtvarného. Toto místo je s rodinou Čákových tak trochu spjaté. V roce 1998 vyšla kniha Kráčím starou Příbramí. V ní Jan Čáka plasticky líčí kouzelnou atmosféru poutí i vztah jeho rodiny k tomuto poutnímu místu. Jedním z kněží na Svaté Hoře byl vzdálený příbuzný P. Bernardin Čáka, který se dožil věku 99 let. Před první světovou válkou si babička Jana Čáky otevřela na Svaté Hoře krámk s cukrářským zbožím a početnou rodinu tím zachránila před chudobou. Jan Čáka navštěvoval Svatou Horu celý život. Po mši svaté už i jako velmi starý a nemocný člověk často vystupoval na Kalvárii. Toto místo s nádherným barokním sousoším měl velice rád.

Poslední rozloučení s Janem Čákou odsloužili kněží ze Svaté Hory P. Horáček a P. Příbyl, kteří tohoto milovníka Svaté Hory doprovodili na věčnost.

Ve spolupráci s PaedDr. Josefem Velflem napsala dcera Alena Čáková

Už vidí věci tak, jak jsou

Ve čtvrtek 6. září 2018 jsme se rozloučili s Janem Čákou, spisovatelem a grafikem, který zemřel 2. září 2018 ve věku nedožitých devadesáti let.

Mistra Čáky jsem si velmi vážil, a to nejen pro jeho nadání, ale především pro jeho lidskou ryzost a lásku ke Svaté Hoře. Proto jsem byl moc rád, že jsem se s ním mohl rozloučit v obřadní síni na Hvězdě v Příbrami.

„Nyní vidíme jen jako v zrcadle, nejasně, ale potom uvidíme tvář v tvář. Nyní poznávám věci jenom nedokonale, potom poznám dokonale, podobně jako Bůh poznává mne.“ (1 Kor 13,12) Jan Čáka měl dar vidět a toto vidění zaznamenat – jak slovem, tak obrazem. Jeho práce mu byla koníčkem a vášní, poznávat krásu a tuto krásu sdělovat druhým díky talentu, kterého se mu dostalo a který celý život rozvíjel. Byly jen dvě situace, kdy odmítal: tehdy, když si byl jistý, že by se musel zpronevěřit pravdě a v situaci, kdy by nemohl odvést kvalitní dílo.

Jan Čáka zemřel a my jsme smutní, jsem však přesvědčen, že on se raduje z nevýslovné krásy v Boží přítomnosti. Z krásy, která je dovršením jeho celoživotní snahy. Z krásy, která je zcela jiná než ta, kterou viděl svými očima na zemi, a která je přece stejná. Už se nedívá na svět jakoby zvenku, jeho vidění není provázeno námahou proniknout z povrchu věcí k jejich podstatě. Může být pro umělce větší odměna?

My, kteří jsme zůstali ještě na tomto světě, jej chceme provázet modlitbami, aby jej dobrý Bůh odměnil za dobře prožitý život i za dílo, z něhož se budou těšit ještě mnohé generace.

P. Stanislav Příbýl

Poutní cesta

z Březnice na Svatou Horu

(pokračování)

Obrazy Svatohorské poutní cesty

Po bitvě na Bílé hoře se stal novým majitelem konfiskovaného panství v Březnici Příbík Jeníšek z Újezda a pozval do Březnice jezuitu za účelem vybudování jezuitské koleje, která byla centrem vzdělanosti v kraji. Mezi léty 1648 až 1673 nechali jezuité vystavět Svatou Horu za účasti architekta Carla Luraga. V roce 1649 postavili šestnáct křížů vedoucích z Březnice na Svatou Horu. Tudy chodilo při církevních slavnostech procesí z Březnice do Příbrami. Později byly na místech křížů vystavěny oboustranné kapličky s obrazy na téma tajemství růžence.

Z iniciativy pana Tomáše Čížka, starosty Chrástu, opravila obec čtyři kapličky a pátou nechalo opravit město Březnice.

V listopadu 2014 jsem byl vyzván Nadačním fondem pro Březnici, abych se ujal výzdoby opravených kapliček.

Byla to pro mne pocta a zároveň i velká výzva, protože sakrální tematika není hlavním okruhem mé dosavadní činnosti. Moje volná tvorba směřuje, hlavně svým výtvarným výrazem, jiným, abstraktnějším směrem. Přesto jsem se rozhodl, že se ujmu tohoto úkolu.

Nejprve jsem musel vyřešit technickou stránku věci. Původně jsem uvažoval o freskách, které by ovšem podléhaly klimatickým podmínkám a jejich technický stav by byl ohrožen v poměrně krátkém časovém úseku. Zvolil jsem proto olejomalbu a jako podklad dřevěné desky. V závěrečné fázi byla malba fixována lodním lakem. Obrazy se mohou realizovat v ateliéru, dají se snáze restaurovat a jejich mobilita je, při rekonstrukčních zásazích, také jednodušší.

Rámy k obrazům vytvořil truhlář pan J. Větrovský ze Sedlice u Rožmitálu pod Třemšínem.

Obrazy a rámy jsou barevně sladěny a zajištěny proti vlhkosti. Styl a malbu obrazů jsem přizpůsobil současným okolnostem. Silnice z Březnice do Třeboska vede ve větší vzdálenosti od kapliček než původní cesta.

Dnes jsou kapličky od silnice vzdáleny až 30 metrů. Proto jsem zvolil jasnější barvy a tvrdší kontury malby, aby byly ze silnice lépe vidět. Obrazy jsou vytvořeny v reálně sumarizované podobě, tvarově jsou zjednodušené. Jejich ikonografie ale odpovídá charakteru zvolených (vyobrazovaných) témat.

Lubomír Pešek

Na reliéf „Zvěstování“ od keramika L. Fürsta v první kapličce jsem navázal ve „Višňovce“ obrazem „Navštívení Panny Marie“. Sedící postava je sv. Alžběta a jako vdaná má zahalenou tvář. U nohou má beránka, což je atribut sv. Jana Křtitele, kterého nosí sv. Alžběta pod srdcem. Klečící postava je Panna Marie, která je též v pozeňnaném stavu. Stojící postava je Marta, sestra Marie.

Svatý Vojtěch (956 – 997)

Druhý biskup pražský, ve světě známý jako svatý

Adalbert. Vojtěch se narodil někdy kolem roku 956 v Libici nad Cidlinou jako syn knížete Slavníka – hlavy rodu nesoucího jeho jméno, největších konkurentů Přemyslovců v Čechách. Roku 962 jej birmoval magdeburský arcibiskup Adalbert, Vojtěch právě v Magdeburku studoval a po návratu do Čech a přijetí nižšího kněžského svěcení se stal pomocníkem prvního pražského biskupa Dětmara. Toho také v úřadu roku 982 nahradil.

Vojtěch po Čechách šířil křesťanskou víru, snažil se bojovat proti polygamii, otrokářství a alkoholismu – největším nešvarům jeho doby. Jeho snahy se setkávaly s nepochopením, a proto Vojtěch po pěti letech úřad opustil a odešel do Říma, kde roku 990 složil benediktinské řeholní sliby.

Kníže Boleslav II. Zvaný Pobožný Vojtěchova odchodu litoval a vyslal pro něho poselstvo. Vojtěch naléhání vyhověl a v roce 992 se vrátil do Čech se skupinou italských benediktinů. Rovněž spolu s Boleslavem II. založili roku 993 břevnovský klášter. Poměry v Čechách se ovšem nelepšily, a tak Vojtěch po dvou letech Čechy opět opustil, tentokrát už definitivně. Vyhnání svatého Vojtěcha můžeme dodnes litovat. Alespoň však díky tomu Vojtěch ušel vyvraždění Slavníkovců. Vojtěch se vydal šířit křesťanství na území do Polska a Pruska. Zde byl roku 997 pohanskými Prusy zavražděn.

Vojtěch byl na žádost císaře Oty III., na jehož výchově se před lety podílel, prohlášen za svatého papežem Silvestrem II. již roku 999. Svatý Vojtěch je patronem Čech, Polska a pražské arcidiecéze. Jeho atributy jsou mitra, berla, veslo, kniha, kopí nebo oštěp.

Vojtěch byl nejprve pohřben v Hnězdně, Poláci jej přijali za svého a rozvinuli tam jeho kult. Část Vojtěchových ostatků byla odvezena do Říma. Roku 1039 český

kníže Břetislav vytáhl do Polska na válečnou výpravu, Vojtěchovy ostatky vyzvedl z hnězdenského hrobu a uložil na Pražském hradě v rotundě svatého Víta. Po Vojtěchovi se v Praze jmenuje břevnovský klášter, světcovo jméno nese i katedrála svatého Víta (Václava a Vojtěcha). Svatý Vojtěch také stojí po boku svatého Václava na Václavském náměstí a jeho sochu pocházející ze slavné sochařské dílny Brokoffů spatříme i na Karlově mostě. Zsvěcena mu byla celá řada kostelů – jen v Praze jich je pět, další jsou v Českých Budějovicích, Broumově, Opavě, Otrokovicích či Telči. Poněkud skryt ve Vojtěchově stínu zůstal jeho mladší bratr, svatý Radim (nebo též Gaudencius), nemanželský syn knížete Slavníka, později první hnězdenský arcibiskup a u nás dodnes málo známý český světec.

V Březnici víme pouze o soše svatého Vojtěcha coby součásti defilé českých zemských patronů v zámecké kapli.

Zdroj: Poutní cesta z Březnice na Svatou Horu

Vydal Nadační fond pro Březnici za finanční podpory obce Chrást jako druhé rozšířené vydání 2017 Ing. František Slaník, MUDr. Jiří Beran, Lubomír Pešek, JUDr. Václav Bílý, Miroslav Žák

Opravy na Svaté Hoře

■ Jak jsme vás již informovali, byla zjara letošního roku obnovena křížová cesta v parku. Kříže z dubového dřeva sponzorsky za cenu materiálu vyrobil a nainstaloval pan Tomáš Horáček. Žehnání nových křížů pak proběhlo na Květnou neděli. V průběhu léta jsme nové kříže natřeli. Celková hodnota materiálu na nové kříže a barev na jejich natření činila 15 000 Kč. **Dále bychom rádi upravili samotnou cestu, podél níž kříže stojí a která je již přírodními vlivy značně poškozená.**

■ Další záležitostí, kterou máme v plánu, je **pořízení a instalace nových vzhledově přijatelných odpadkových košů v celém vnějším areálu Svaté Hory.** V tuto chvíli jsme ve fázi úvah, jak by koše mohly vypadat a na jakých místech by mohly být instalovány.

■ Koncem léta jsme požádali Středočeský kraj o závazné stanovisko k záměru **zrestaurování soch a opravy balustrády kolem svatohorské baziliky.** První etapa restaurování soch a opravy balustrády by měla probíhat v příštím roce. Dosud jsme obdrželi dotaci ze Středočeského kraje ve výši 948 092 Kč. Nyní probíhá fáze administrativních úkonů potřebných k zahájení první etapy. Svatá Hora se bude finančně podílet na realizaci 20% z celkové sumy, tedy v první etapě cca 200 000 Kč.

■ V první dekádě měsíce září došlo k úpravě poškozeného oltáře od akademického sochaře Otmara Olivy. Mistr Oliva domodeloval spodní část poškozené nohy oltáře, který byl následně znovu usazen. Při té příležitosti nám mistr předal nový postříbřený svícen, kopii svícnu, který byl před šesti lety z baziliky ukraden. Cena nového svícnu 145 200 Kč již byla ke konci října díky štědrosti dárců uhrazena.

■ V měsíci říjnu došlo k vyčištění, zrestaurování a zprovoznění hodinového stroje na věži. Ten je nyní opět plně funkční. Práce provedl restaurátor Jiří Česka za cenu 15 000 Kč.

■ V letošním roce se nám podařilo v rámci participativního rozpočtu města Příbram ve veřejném hlasování prosadit záměr výměny a renovace laviček na Svaté Hoře. Tento záměr vzešel od vedení Svaté Hory a veřejnost jej podpořila. Město Příbram nyní pracuje na konkrétní

podobě nových laviček, ale pouze na pozemku, který patří městu. Lavičky z městského rozpočtu tak budou instalovány na jaře, a to na cestě od krámků ke Svatohorské studánce a dále v blízkosti svatohorských schodů. **Rozpadlé lavičky na Toufarově louce jsou na pozemku farnosti, a proto je chceme kompletně vyměnit za nové.** Jedná se o devět laviček v blízkosti Toufarova kříže. Nyní jednáme o jejich podobě a umístění.

■ Díky mnoha dobrodincům a dárcům byla na podzim zdárně dokončena stavba velkých varhan. Celková hodnota nástroje a prací, spojených s jeho stavbou a instalací ve svatohorské bazilice, dosáhla 20 milionů Kč. Při slavnostních nešporách na slavnost Krista Krále nové varhany požehnal pražský arcibiskup, kardinál Dominik Duka.

■ Do budoucna **uvvažujeme o komplexní rekonstrukci svatohorské zvonice.** Protože půjde o velký projekt, jistě se budeme obracet na příslušné úřady s žádostmi o dotace.

■ **Máme také v plánu obnovit svatohorskou studánku.** I zde budeme žádat o dotace, abychom byli schopni zrekonstruovat objekt, který řadu let zeje prázdnou. Chceme provést vyčištění a dále hydrogeologický průzkum, abychom zjistili množství a kvalitu vody v 78 m hluboké studánce. Následně můžeme uvažovat o jejím využití. Dále bychom chtěli obnovit malbu na jižní straně studánky a fasádu.

■ Další plán se týká cesty, jež vede podél krámků k bezbariérovému parkovišti u Březnické brány. Cesta je značně nevyhovující, plná výmolů a děr. Rozmýšlíme o jejím případném vydláždění. K tomu ovšem bude potřebné získat finanční prostředky z případných dotací.

Plánů je tedy mnoho. Prosim Vás o pomoc Vašemu poutnímu místu. Konto na opravy je 35-520395309/0800, konto na běžné potřeby a provoz Svaté Hory je 520395309/0800 u České spořitelny Příbram.

Za dobrodince se denně modlíme a v pátek v 7.00 hodin je za ně sloužena mše svatá.

P. David Horáček

Zároveň na Svaté Hoře

Vyrobte si adventní věnec

Neděle 2. 12. 13.00-17.00

Svatohorské sklepení. Vstupenky nutno zakoupit předem ve svatohorské prodejně a infocentru

Vánoční jarmark s tvořivými dílnami

sobota 15. 12. 11.00–16.00

Svatohorské sklepení. Adventní a vánoční předměty a jejich tvoření

Adventní duchovní obnova

sobota 15. 12. od 9.00

Vede P. Stanislav Příbyl, CSsR. Začátek v 9.00 mši sv. s duchovním slovem, po mši sv. adorace, možnost sv. smíření, zakončení v 12.00 hod. krátkým koncertem

a jejich tvoření

Přinesení betlémského světla

Vernisáž výstavy betlémů

čtvrtek 20. 12. v 16.00

Výstava bude otevřena v Mnišecké kapli od 21. 12. 2018 do 6. 1. 2019

sobota 22. 12. v 18.00

Připravily příbramské skautské oddíly. Betlémské světlo si můžete vyzvednout až do konce kalendářního roku

Předvánoční zpívání

sobota 22. 12. v 19.00

ve Svatohorském sklepení.

Hraje skupina Náhodná sešlost

Roráty - zpěvy doby adventní

8., 15., 22. a 24. 12. v 6.00

Adventní rorátní zpěvy - český hudební poklad, který nemá v Evropě obdoby a díky němuž jsme si udrželi svou jazykovou tradici. Můžete je zpívat i vy!

„Půlnoční“

s Rybovou mší

pondělí 24. 12. v 16.00

Zpívají členové příbramských sborů

Zakončení roku liturgií

pondělí 31. 12. v 22.30

Chcete ukončit rok jinak než obvykle?

Mše ve 22. 30. Následuje projekce a přípitek s ohňostojem na náměstí

Zpívání u jeslíček

25., 26., 30. 12. a 1. 1. ve 14.00

Přijďte si zazpívat společně koledy!

Tříkrálový koncert

neděle 6. 1. v 18.00

Zpívá Vepřekův smíšený sbor.

Spolupořádá Farní charita Příbram

Vánoční koncert Matice Svatohorské

úterý 26. 12. v 16.30

Výběr z připravovaných akcí • Úplný přehled najdete v Kalendáři akcí nebo na webových stránkách Svaté Hory

Připravili jsme pro Vás jedinečný
Svatohorský kalendář akcí
pro rok 2019

Tiskárna PRIMA, spol. s r. o.

Kázání O. Krzysztofa - „Běda tomu člověku, skrze kterého pohoršení přichází...“

Kdo by svedl ke hříchu jednoho z těchto nepatrných, kteří věří ve mne, pro toho by bylo lépe, aby mu dali na krk mlýnský kámen a hodili ho do moře.

(Mk 9,38-43. 45. 47-48)

Toto téma je důležitou otázkou pro naši současnou společnost, protože se křesťané musí vyrovnat s jinými lidskými činy, které jsou na ně rovněž namířeny, ale jsou odlišné. Proto evangelista předkládá některé Ježíšovy výroky o těch, kteří jsou pro druhé příčinou pohoršení, klopýtnutí a následného pádu. Je to oprav-

du s hříchem tak zlé, že je třeba se bránit pokušením takřka vši silou, všemi prostředky, jak o tom mluví dnešní evangelium? Není to s tím hříchem, pokušením a bojem proti němu nějak přehnané? Není snad Bůh schopen nám naše hříchy odpustit? Musíme se jimi tolik zabývat a bojovat proti nim? Takovýto postoj může životu člověka velmi škodit, protože v tom případě člověk nejenže nerozumí Bohu, ale nerozumí příliš ani sám sobě. A to není nic dobrého. Ježíš nemluví jen tak pro nic za nic o maličkých, kteří v něho věří; jsou to právě ti nejmenší, u nichž obvykle dochází právě k takovému pohoršení, ukazuje u nich svou devastující sílu a přivádí je do stavu, kdy už nejsou schopni se modlit ani věřit. Jestliže hlásáme, že následujeme evangelium, a potom jsme v životě nespravedliví k bližnímu, nelítostní k nouzi a hladu, cyničtí a nejednotní, čímž zabraňujeme tomu, aby lidé brali Ježíšovo slovo vážně, mohli se obrátit a uvěřit v něho, nacházíme se v pohoršení. Kolik maličkých, kteří v něho věří, když dosáhli křehkých a citlivých let dospívání, ztrácí víru kvůli pohoršení! Stačilo by naslouchat rozhovorům

jistých „maličkých“ současné doby. Třeba dítě, které zjistí, že si jeho příchod na svět rodiče nepřáli, bude mít velké potíže nejen při pohlavní identifikaci, ale i při rozvíjení své osobnosti. Je to stará zkušenost: kdo jako dítě nikdy nenašel k nikomu pravou důvěru, kdo musel trpět nadprůměrným nedostatkem lásky a něžnosti, kdo nikdy nepoznal porozumění, chválu a dík, kdo neměl vztah k člověku, jemuž by se mohl svěřit a vypovídat, kdo nic „nesměl“ a vždycky jenom „musel“, je v nebezpečí, že bude v pozdějším životě nesamostatný a nejistý, že ho všední den zaskočí, že dostane strach. Kolik zlomyslností je i v dětech, postoj zesměšňování slabšího, fenomén šikany, napadání slabého, protože „jsi tlustoch“ nebo „věřící“... Atakování mezi dětmi a mládeží... Deptání druhého,

protože je slabší... Pohoršení se vztahuje i na hříchy proti víře, když je někdo nucen, aby opustil svou víru nebo zapřel některé jiné pravdy nebo vystoupil z katolické církve. Pohoršením je korupce v politice, mediální manipulace informacemi v médiích. Pohoršení se vztahuje i na hříchy proti šestému přikázání. Sexualita je jemnou a křehkou oblastí lidského života, která se snadno může stát nejen „mluvou lásky“ a „místem“ nového života, ale i „místem“ sobectví a násilí. Můžeme tu mluvit o prostituci nebo pornografii, kde naivní dospívající děvčátka mohou svým chováním často k takovému brutálnímu sexuálnímu chování emocionálně nezralých mužů provokovat. Můžeme tu mluvit o znásilnění nějaké osoby, činu spáchaném blízkými příbuznými (incest) nebo vychovateli na dětech, které jim byly svěřeny, o krvesmilství mezi rodinnými příslušníky nebo příbuznými, o sexuální obtěžování v práci. Můžeme tu mluvit o rozvodu v manželstvích už starších, protože se objevila móda, aby současný podnikatel měl manželku mladou, často ve věku jeho dospělé dcery. Kolik obětí se bojí o tom všem mluvit, protože je jim vyhrožováno smrtí nebo vyhozením z práce. Všechno to působí těžkou škodu, která může oběť poznamenat na celý život. Proto „běda tomu člověku, skrze kterého pohoršení přichází“.

„Svádí-li tě tvá ruka, tvoje noha, tvé oko“ znamená, že je ti překážkou ke vstupu do Království. Dáblský vliv na duše skutečně existuje. Snaží se člověka uzavřít do samoty a potopit do bahna zoufalství.

Máme „vejít do života“, tedy do věčného života, do života v Boží blízkosti. A pohoršení, pokušení i hřích jsou právě tím, co nás z této cesty odvádí, co nás více či méně vede jinam. Kam? Do pekla, tedy do onoho jiného moře bolesti a ztráty, ze kterého už nikdy není návratu. Právě proto se může setrvání v hříchu stát zmařením naší největší naděje. Pokud se nechcěs sám na sobě přesvědčit o pravdivosti Ježíšova varování, nedopouštěj se vědomě hříchu. V pekle už je pozdě na obrácení. Musíme pochopit závažnost této skutečnosti. Proto je lépe amputovat jeden z údů vlastního těla, který zavdává příčinu k pádu, avšak zůstat ve společenství s Bohem, než si uchovat celé tělo, ale společenství s Bohem ztratit. Co znamená amputovat? Ovládat se, především používat rozum. Je důležité, abychom slovo tohoto evangelia vzali vážně. A abychom ho přijali ani ne jako výhrůžku, tím méně jako rozsudek, ale jako slovo moudrosti, kterou nám Bůh skrze svého Syna sděluje pro náš prospěch, pro naši spásu. Protože obsahem této moudrosti je nejen slovo o tom, že Bůh nás věrně miluje a chce pro nás plnost života. Obsahem této moudrosti je také pravda, že hřích je původcem smrti, že je to největší škůdce našeho života. Svět ztratil cit pro hřích. Žertuje se o něm, jako by byl nejnevinější věcí na světě. Ochucuje a nazdobuje pojmem hříchu své výrobky a podívané, aby byly přitažlivější. Bývá také zobrazován na lidském těle v podobě tetování, i když v Bibli čteme: *Nebudete svá těla zjizvovat pro mrtvého ani si dělat nějaké tetování. Já jsem Hospodin.*

O hříchu, i o těch nejtěžších hříších, mluví mazlivě, jako hříšcích, slabůstkách, hříšečcích... Člověk má strach ze všeho kromě hříchu - ze znečištění ovzduší, zákeřných nemocí těla, atomové války, ale nebojí se války s Bohem.

Sv. Pavel Galatským napsal: *Chci říci: Žijte z moci Božího Ducha, a nepodlehnete tomu, k čemu vás táhne vaše přirozenost. Skutky lidské svévole jsou zřejmé: necudnost, nečistota, bezuzdnost, modlářství, čarodějství, rozbroje, hádky, žárlivost, vášeň, podlost, rozpory, rozkoly, závist, opilství, nestřídmost a podobné věci. Řekl jsem už dříve a říkám znovu, že ti, kteří takové věci dělají, nebudou mít podíl na království Božím.*

V současnosti se veškeré síly místo na osvobození od hříchu soustřeďují na osvobození od výčitek z hříchu; místo boje proti hříchu se bojuje proti pojmu „hřích“. Svatý Jan pravil, že tvrdíme-li, že jsme bez hříchu, klameme sami sebe a děláme z Boha lháře (srv. 1 J 1,8-10). Podstata tkví v tom, že si náhle uvědomíme, že hřích - ta strašlivá a hrůzná věc je u mne, ve mně. Z toho zjištění jde mráz po zádech. Jako když se člověk ráno probudí a uvidí, že měl po celou noc v rohu místnosti stočeného hada.

Jak se před ním bránit? Ježíš napomínal: *Bděte a modlete se, abyste neupadli do pokušení.* (Mt 26,41; též Mk 14,38) Modlitba je nezbytná v duchovním boji. Jak říká Písmo, je někdy jediným prostředkem pro pomoc spolu s půstem, neboť aby mohlo přijít Boží království, musí se vyčistit všechno, co mu překáží. Často boj s hříchem, „zkornatělinami a nádory“ v nás bývá tím nejbolestnějším, co zažijeme. Bez Boží pomoci to nezvládneme, ba často ani nepoznáme a nepojmenujeme. List Židům učí: *Myslete na toho, který snesl, když mu hříšní lidé prudce odporovali, abyste neumdlěli a vnitřně neochabovali.*

Vždyť jste v boji proti hříchu ještě nekladli odpor až do krve. Modlitba mě nutí k pravdivosti. Bohu nemohu nic předstírat. Musím mu říci, jak to se mnou skutečně vypadá.

Kam utíkám před Bohem, kde jsem v rozporu se sebou samým, kde to není se mnou v pořádku? Kde se motám jen kolem svých přání a potřeb, místo abych se otevřel Bohu? Potřebujeme slova, abychom si sami připomněli a ujasnili, oč vlastně prosíme; ne že bychom si mysleli, že je třeba Pána poučovat nebo přemlouvat. Slova při modlitbě potřebujeme my, ne Bůh. Svatý Jeroným je znám svým výrokem: „*Neznalost Písma je neznalost Krista.*“

Vypráví se o něm i tento příběh: Jednoho dne - bylo to na Vánoce - měl svatý Jeroným vidění. Zjevil se mu Ježíš a obrátil se k němu: „Jeronýme, dnes je den mého narození, dej mi nějaký dárek!“ Jeroným odpověděl: „Pane, co ti já můžu dát? Jaký dar ti můžu nabídnout? Největší dar, který ti můžu poskytnout, je překlad Bible. Vezmi si ho, vezmi si práci za všechna léta strávená překládáním. Jsem ochoten Bibli i spálit, spálit celé své dílo.“ Ale Ježíš odpověděl: „Děkuji ti, Jeronýme, za tvou velkorysost, ale já chci od tebe něco úplně jiného.“ „Co ti tedy můžu dát, Pane? Jestli chceš, daruji ti svůj život. Vezmi si můj zrak, můj sluch! Vezmi si celý můj život, vezmi si cokoli chceš! Jsem ochoten za tebe i umřít.“ A Ježíš mu řekl: „Jeronýme, děkuji, ale všechno to, co mi chceš dát, mi patří. Těmito dary bys mi jen vrátil to, co máš ode mne. Chci něco, co náleží jen tobě.“ Jeroným odpověděl: „Nemám nic, co by bylo jen moje. Co ti můžu dát, co patří jen mně?“ A Ježíš mu odpověděl: „Jeronýme, dej mi své hříchy, jen ty jsou tvoje!“

O. Krzysztof Strzelczyk, CSsR

P. Stanislav Muzikář

V pondělí 19. listopadu 2018 zemřel posílen svátostmi v klášteře na Svaté Hoře ve věku 86 let P. Stanislav Muzikář, CSsR.

Narodil se 23. července 1932 v Domažlicích. První roky života žil s rodiči v Hojně Vodě, za protektorátu museli odejít do Horních Počernic, kde zůstali do roku 1968. Poté se přestěhovali do Kojetic.

Jako gymnazista vstoupil k redemptoristům. V roce 1950, v noci ze 13. na 14. dubna, byl StB převezen z noviciátu na Červenec do internačního kláštera v Králíkách, později do Hájků, a poté na Klíčavu budovat přehradu. Na Vánoce 1950 se vrátil domů. Začal pracovat v Elektře v Počernicích a od roku 1951 do roku 1968 v Avii. Vojskou službu absolvoval u Technických praporů v Horní Plané.

V roce 1968 vstoupil do semináře. Věčné sliby složil tajně v roce 1972. Na kněze byl vysvěcen kardinálem Tomáškem v Praze roku 1973. Po vysvěcení působil do roku 1976 jako kaplan v Plzni u sv. Bartoloměje. V letech 1976 až 1999 byl administrátorem v Krušných horách, a to v Perninku, Abertamech a Horní Blatné. V roce 1999 byl představenými přeložen do kláštera redemptoristů v Tasovicích u Znojma, kde působil do roku 2004. Od srpna 2004 byl ustanoven na Svaté Hoře jako farní vikář a zároveň se stal administrátorem farnosti Třebesko, kterou spravoval do roku 2011. Poté se stal výpomocným duchovním na Svaté Hoře.

Baziliky minor

Jablonné v Podještědí

V rámci této rubriky zavítáme do některých bazilik minor v naší republice a seznámíme čtenáře s „mladšími sestrami“ baziliky svatohorské. Bazilika minor, česky bazilika menší, je papežem propůjčený čestný titul. Od osmnáctého století jsou takto titulovány pod přímou patronací papeže významné kostely po celém křesťanském světě, které splňují určité liturgické, personální a stavební požadavky.

V České republice je v současnosti patnáct objektů s tímto titulem. Jako první jsme navštívili baziliku v Jablonném v Podještědí.

Úcta ke svaté Zdislavě

Na každém kroku a při každém vyslovení jména svaté Zdislavy je vidět nesmírná úcta otce Mayera k této vzácné paní. A my v tichu a pokoře nasloucháme zasvěcenému vyprávění tohoto dominikána o zbožné ženě, která kdysi nemocným navracela zdraví. Lidé se i dnes dále modlí za vyslyšení prosb na její přímluvu...

Otče Mayere, předně děkujeme za Vaše vlídné přijetí, velmi si toho vážíme.

Kostel a klášter patří řádu dominikánů, je dominantou města a leží v nádherné krajině v podhůří ještědského hřbetu. Čím si stavba zasloužila čestný titul basilika minor, co je zde významného a výjimečného?

Stávající chrám sv. Vavřince a sv. Zdislavy v Jablonném v Podještědí je unikátní stavbou. Je považován za nejhodnotnější a nejkrásnější barokní stavbu na severu Čech. Za to, že byl v malém městečku Jablonném vystavěn, vdčíme právě svaté Zdislavě, která tady v 13. století žila na nedalekém hradu Lemberk s manželem Havlem z Lemberka a čtyřmi dětmi. Proslula již za svého krátkého života – zemřela ve čtyřiceti letech – dobročinností a tím, že se starala o nemocné, které Bůh i na její přímluvu zázračně uzdravoval. Dalimil píše ve své kronice: „Pět mrtvých vzkřísila, mnoha slepým zrak navrátila a mnoho chromých a jinak nemocných uzdravila.“ A proto na ni lid nezapomněl. Když zemřela a byla pochována do původního gotického kostela, který stál na tom samém místě, začali lidé chodit k jejímu hrobu. Tradice poutí ke svaté Zdislavě, protože pak docházelo k dalším vyslyšením prosb na její přímluvu, pokračuje nepřetržitě až do dnešní doby. V 17. století bylo vzhledem k velkému množství poutí rozhodnuto o stavbě většího chrámu. Po rozebrání původního gotického kostela a zboření tří měšťanských domů byl roku 1699 položen základní kámen chrámu nového. Na asi čtyřnásobném půdorysu byla architektem Janem Lukášem Hildebrandtem vystavěna tato krásná bazilika. Ital, autor mnoha dalších církevních a světských staveb, který žil ve Vídni, je považován za jednoho z velkých mistrů baroka. Stal se také učitelem Dienzenhoferů.

Ti tvořili na Svaté Hoře portály a schody. Okamžitě jste mi odpověděl na tři nebo čtyři otázky.

Ještě se vrátím k významu. Svaté Zdislavě vdčíme za existenci baziliky, byla vlastně vystavěna kvůli ní. Už tenkrát se počítalo, že by mohla být paní Zdislava svatořečena. Bohužel, z nějakých důvodů, které neznám, k tomu nedošlo. Proto jsou také v průčelí chrámu sochy sv. Vavřince i Zdislavy, přestože Zdislava tenkrát ještě svatá nebyla. Sochař Franz Biener vytvořil tuto sochu s výhledem, že bude Zdislava svatořečena.

Takže se žádalo už dříve a mělo to dlouhé trvání...

Ano.

Nejdříve se nazýval chrám jen chrámem sv. Vavřince. Kdy došlo ke změně?

Až po svatořečení, tedy 21. května 1995, získal chrám druhý název - „...a svatě Zdislavy“. Rok nato, 25. června 1996, byl chrám povýšen papežem Janem Pavlem II. na baziliku minor.

Vyplývají Vám z používání titulu bazilika nějaké konkrétní povinnosti?

Chrám se stává bazilikou papežskou, bazilikou minor vyhlášením papeže, papež o tom rozhodne. Měl by se zde modlit breviář, o což se my snažíme.

A stavebně musí bazilika splňovat nějaké podmínky?

Pozor, musíme rozlišovat pojem bazilika ve smyslu architektonickém, což je určitý styl stavby spíše z křesťanského starověku, a pak baziliku ve smyslu hodnostním, což může být úplně jakýkoli kostel. Může to být i nějaká kaplička. Nejsou žádné stavební podmínky, krom toho, že má být opravená.

Vrátíme se ke Zdislavě. Z pramenů víme, že se narodila někdy kolem roku 1220.

Ano, v Křižanově.

Našel jsem i zápis doktora Vlčka o tom, že zkoumali chrup a podle výzkumu jí v době smrti bylo 32 nebo 33 let. To znamená, že by příští nebo přespříští rok měla mít výročí 800 let od narození. Chystáte nějaké oslavy?

No, ještě jsme o tom nepřemýšleli, ale máte pravdu, že za rok a půl to bude...

V roce 2019 se začneme připravovat.

Jak určíte datum?

Nevíme. Víme přesně jen datum úmrtí, a to je 4. ledna 1252. Já si myslím, že celý rok 2020 bude jubilejní.

Vyčetl jsem, že vaše komunita se nazývá „strážci svaté Zdislavy“.

Ano, vždycky jeden z kněží komunity je pověřen tímto titulem „strážce hrobu svaté Zdislavy“, v současnosti jsem to konkrétně já.

Můžete srovnat sv. Zdislavu se sv. Anežkou českou? Sv. Zdislava žila v drsném severním lesnatém kraji, v málo osídlené divočině...

Každé má svoje. Anežka zase byla tehdy v nejpřísnějším ženském řádu klarisek a ještě sama byla asketickou osobností. Takže, pokud jde třeba o míru utrpení, tak možná ona trpěla víc v klášteře než Zdislava ve hvozdech. Ale to byl duch tehdejší doby. Ať už byl někdo v klášteře, anebo - pokud to byl zbožný člověk - a žil ve světě, tak se prostě snažil žít naplno. Právě sv. Zdislava byla proniknuta duchem evangelia, takže se rozdávala všem a žila pro rodinu. Řídila často sama hrad Lemberk, protože manžel byl pryč s králem. Kromě toho pomáhala nemocným a chudým v okolí. Spekulovalo se o tom, proč zemřela tak mladá. Byla určitá hypotéza

o tuberkulóze, kterou právě profesor Vlček vyvrátil. Takže pokud nezemřela na nějakou náhlou infekci, mohla také zemřít vyčerpáním.

Existuje nějaký jiný dokument o Zdislavě než Dalimilova a Žďárská kronika, třeba nějaký její zápis?

Asi na psaní neměla ani čas. Ale samozřejmě dále žila v mysli lidí, kteří ji poznali a kteří své zážitky předávali dál. A časem, když už ji lidé nezažili sami, jim třeba pomohla právě pouť k jejímu hrobu. Máme zde záznamy několika desítek svědectví o zázracích u hrobu svaté Zdislavy z 18. a 19. století.

Opět podobnost se Svatou Horou – u nás jsou záznaky Panny Marie...

Zdislava žila dále i v legendách. Existují barokní legendy, na jejichž základě byla v roce 1660 namalována série dvaceti čtyř obrazů svaté Zdislavy při různých zázracích, kdy uzdravovala. Ovšem historicky to úplně spolehlivé není, máme opravdu jen ty dva již zmíněné prameny z kronik. Například jedna barokní legenda říká, že manžel Havel byl až krutý. O tom napsala paní Vrbová román V erbu Ivce, který byl i zfilmován. Neodpovídá však historickým pramenům, ve kterých se naopak píše, že žili v krásném manželském svazku.

Jsou ostatky svaté Zdislavy uloženy na původním místě?

Ano, jsou na původním místě, protože to byla jediná podmínka, kterou architekt dostal, že totiž nesmí hnout hrobem sv. Zdislavy.

Je národní kulturní památkou celý areál?

Ne, bazilika je národní kulturní památka, klášter je kulturní památka. Národní kulturní památkou se stala 28. dubna 2008.

Jaká tu byla situace v období komunismu?

Celá historie přítomnosti dominikánů v klášteře je zajímavá. Pozvala je sem paní Zdislava s manželem. Postavili pro ně první klášter a dominikáni zde pobývali až do doby husitské. Husité to zde zplundrovali, takže se na čas bratři, pokud přežili, museli někam uchýlit. Do Jablonného se pak vrátili a vydrželi zde až do doby Josefa II. Dekretem císaře z 24. srpna 1786 byl klášter roku 1788 zrušen. Mohl tu zůstat jeden nebo dva bratři jen jako diecézní faráři. Ostatní museli odejít. A pak už tady byli jenom diecézní kněží až do roku 1945. Po odsunu Němců bratři využili příležitosti nového osidlování města a požádali, jestli by mohli převzít znovu správu tohoto místa. To bylo dovoleno, takže tu od roku 1945 do roku 1950 pracovala opět komunita dominikánů.

V padesátém roce nás vyvezli znovu a vrátili jsme se až v Pražském jaru, v roce 1969. To sem přišel otec Jindřich Gajzler a otec František Švercl a tito dva bratři zde vydrželi i v době normalizace. Sice jim komunisté vzali státní souhlas, takže nesměli veřejně sloužit mše, ale klášter už neopustili. Pracovali ve fabrice a až do roku 1989 střežili hrob svaté Zdislavy. Během této doby zde byl ustanoven diecézní farář. Po sametové revoluci sem přibyl další bratr a dominikáni už mohli znovu sloužit v bazilice, a tak je to vlastně až dodnes.

Takže oni se dožili revoluce?

Ano, oba, dokonce otec Jindřich Gajzler má velké zásluhy na opravách kláštera a baziliky. Vlastně připravil baziliku, která byla v dezolátním stavu, na Zdislavino svatořečení. S pomocí tehdejšího provinciála Dominika Duky se mu podařilo sehnat prostředky na opravu.

Řeknete nám něco o výzdobě kostela?

Můžu k tomu říci, že z původního mobiliáře baziliky jsou jenom dva oltáře. Oltář Panny Marie Růžencové z roku 1732 a ještě o něco starší oltář sv. Kříže, kde máme obraz posledního českého krále, blahoslaveného Karla Habsburského a v něm je vložen jeho ostatek. Je to naproti hrobu sv. Zdislavy.

Vracím se sem nejméně po čtyřiceti letech a pamatuji si, že tu byly katakomby. Vzpomínám, že jsem měl tehdy jako dítě smíšené pocity, necítil jsem se v nich dobře. Jak je to s podzemím dnes?

No, to byl jeden z minulých prohršků komunistického režimu, že udělali z katakomb prohlídkovou trasu, i když to bylo pietní pohřební místo, a že ukazovali za úplatu mumie. Dodnes si to spousta lidí pamatuje a přicházejí sem s tím, že chtějí mumie vidět.

Když jsem sestavoval otázky, vybavil jsem si i vyprávění o dráteníčkovi...

Ano, dříve se do podzemí nechodilo, jenom se tam pochovávalo. Při jednom pohřbu tam chlapce zapomněli a při dalším jeho ostatky našli.

My teď máme i prohlídkový okruh v podzemí, ovšem nebožtíky neukazujeme, ale modlíme se za ně.

Můžete nám něco říci o zdejších zvonech?

Zdejší zvony byly zrekvírovány. Myslím, že současné zvony přivezl O. Jindřich z jiných kostelů. V jižní věži chrámu jsou zavěšeny tři zvony s nápisy, erby, plastikami a ornamentálními pásy. Největší zvon je dílem Donáta Schröttera z roku 1603. Má spodní průměr 124 cm a zní tónem e¹. Střední zvon je zřejmě z dílny Tomáše Jaroše z roku 1566. Jeho spodní průměr je 101 cm a zní tónem gis¹. Nejmenší zvon ulil I. G. Kühner v roce 1789 s laděním cis². Spodní průměr má 73 cm. Na střední zvon zvoníme v poledne a půl hodiny před mší svatou. Na velký zvon v pátek v 15 hodin. A na oba o nedělích a slavnostech. Nejmenší zvon není již velmi dlouho používán.

Jaké jsou v Jablonném poutě a slavnosti?

Hlavní pouť vždycky bývá poslední sobota v květnu. O dalších poutích, slavnostech a dění ve farnosti informujeme na webových stránkách a ve Zpravodaji farnosti. (Pozn. redakce – <http://www.zdislava.cz/>)

Máte v bazilice chrámový sbor?

Velký sbor ne, ale máme tu farní scholu, malý sbor pro zpěv a liturgickou hudbu. Ta se schází vždy v neděli v 9 hodin, hodinu před mší svatou. Je to asi čtyři nebo pět lidí.

Redemptoristé u nás na Svaté Hoře mají mimo jiné i misijní činnost, své programy. Jak je to u bratrů dominikánů?

Jsme apoštolský řád. Svatý Dominik nás založil primárně proto, abychom přišli k lidem, kteří se vzdálili z církve, nebo kteří ještě o Kristu vůbec neslyšeli, zvěstovali jim evangelium a s pomocí Boží je přivedli k Pánu, do církve. O to se snažíme různými způsoby, ať už vyučováním ve školách všech stupňů nebo organizováním letních misí v různých městech naší vlasti. Loni jsme byli v Sušici, letos pojedeme do Ústí nad Labem. Další formou jsou putovní misie. I toto poutní místo přitahuje mnoho lidí, kteří nechodí do kostela, a to je pro ně příležitost získat informace o historii baziliky, o církvi, o tom, k čemu je kostel... V sezóně máme otevřeno denně od 1. května do začátku října. Je zde služba průvodců, ti oslovují lidi a podávají informace.

Jak je to v současnosti s vaší komunitou?

Nyní jsme zde čtyři bratři dominikáni, z toho jsou tři kněží a jeden bratr spolupracovník, který dělá apoštolát. Má dar fotografovat a dělá krásné snímky z různých akcí. Jeho fotografie jsou dohledatelné na našich stránkách. Otec Angelik je už emeritus, ale pořád ještě pomáhá, slouží a zpovídá. Civilním jménem se jmenuje Zdeněk Mička. Je také varhaníkem a má v kancionálu své písně, které složil. Například Svatodušní č. 423 je od něho. Dále je tu otec Augustin, také velmi zasloužilý otec, který má dar dělat exercicie. Přes rok jezdívá do různých klášterů a dává týdenní exercicie.

V tuto chvíli O. Mayer přerušil své poutavé vyprávění a následovali jsme ho na cestě po klášteře. Osobně nás provedl částí kláštera a bazilikou. Do krypty a ke hrobu sv. Zdislavy nás na závěr návštěvy zavedla jedna z průvodkyň.

Při prohlídce kláštera a chrámu nám otec Mayer sdělil ještě mnoho zajímavých informací...

Nacházíme se ve Zdislavském sále, který byl dříve refektářem, kde bratři stolovali. Zdejší komunita byla početnější, asi dvacetičlenná. Na stěnách vidíme fresky známých dominikánů, například bl. Česlava polského, který byl prvním provinciálem polské provincie, pod kterou spadaly i Čechy a Morava. Je tu i freska svaté

Zdislavy, s jejími typickými atributy – chrámem a jak právě obdarovává chudáka. To, že má hábit, znamená, že žila dominikánskou spiritualitou a je považována za jednu z prvních terciářek, laických spolupracovníků dominikánů. Terciáři mají právo být pochováni v hábitu, mohou ho nosit i na dominikánské půdě. V sále také visí série dvaceti čtyř obrazů. Tento soubor je velmi vzácná, restaurovaná movitá kulturní památka. Každý ten obrázek jsou vlastně „dva v jednom“. V popředí je nějaký zážrak na přímluvu sv. Zdislavy a v pozadí je vždy situace z jejího života.

Nejhezčí životopis sv. Zdislavy napsal dominikán Ambrož Svatoš, který byl pochován do krypty pod bazilikou v roce 2007. Za svého života usilovně pracoval na rozšíření Zdislavina kultu a na přípravě procesu jejího svatořečení.

V roubence naproti bazilice bydlí sestry dominikánky, nyní jsou tu tři. Zde je vystaveno velké dílo sestry Česlavy. Ta v Jablonném několik let sloužila a nyní je v klášteře ve Střelčicích. Ručně napsala a ilustrovala misál pro velikonoční triduum. Tady vidíme tři zvětšené obrazy z misálu, kde propojila velikonoční události s událostmi normalizační éry.

Zde je obraz rodiny svaté Zdislavy - manžel Havel a její čtyři děti, nejstarší Havel, pak Jaroslav, dcera Markéta a Zdislav. Tohle je otec paní Zdislavy - Přibyslav z Křižanova.

A nyní přicházíme do baziliky.

Tady je vystavena kopie beatifikačního dekretu. Paní Zdislava byla blahorečena v roce 1907.

Jsme pod kopulí, 50 metrů vysokou (otec Mayer bere do ruky Kancionál, poklepává na něj a my jsme svědky pokusu, který dokládá zdejší dokonalou akustiku).

Na těchto pilířích jsou čtyři obrazy paní Zdislavy asi z poloviny 19. století od Felixe Vatera. Sytí hladové, uzdravuje nemocné. Je zde znázorněna jako stavitelka a jako žena víry, která se modlí. Původní jsou tyto dva oltáře, tam je obraz posledního českého krále Karla I. Všechno ostatní je mobiliář až po roce 1788 po požáru, tento je z roku 1792. Oltář s relikvií Karla I. stojí diagonálně naproti oltáři s lebkou sv. Zdislavy. Hlavní oltář je pseudobarokní z roku 1899. Zde jsou hlavní donátoři baziliky. František Antonín hrabě Berka z Dubé byl posledním potomkem rodu, takže mohl věnovat kostelu velké jmění, byla to významná politická osobnost. Nedožil se dostavby, a když zemřel, převzala financování Františka Rozálie hraběnka Kinská. Ale ani ona se nedožila vysvěcení chrámu. Stalo se to až v roce 1729, za Pachtů z Rájova, kteří mají dole také hrobku.

Když byla Zdislava v roce 1907 blahorečena, byly slavnostně vyzvednuty její ostatky. Procesí na Lemberk se za účasti celého města konala tři dny. Po uložení ostatků lebka zůstala k účtě na oltáři v bazilice. Nedávno jsme vyjmuli lebku sv. Zdislavy a podle záběrů z různých úhlů se podoba svěťce zpracovává. Do letošní hlavní poutě by měla být hotova vizualizace tváře. (Pozn. redakce – odkaz na tuto událost: <https://liberec.rozhlas.cz/jak-vypadala-svata-zdislava-odbornici-zrekonstruovali-její-tvar-7227254>)

„Svatá Zdislavo, oroduj za nás“ – O. Mayer se modlí u oltáře s lebkou sv. Zdislavy – přidáváme se v duchu k modlitbě.

U východu z baziliky byla prázdná místa, která jako by čekala na tyto dva obrazy. Na prvním je Sv. Pius X., který Zdislavu blahorečil, na druhém sv. Jan Pavel II., který Zdislavu svatořečil. Obojí je dar od pana kardinála Dominika Duky.

O klášteře, životě v něm, o svaté Zdislavě a skvostné bazilice by byl otec Mayer jistě schopen s nadšením vyprávět ještě mnohem déle. Nebylo však naším cílem podat čtenářům vyčerpávající informace, ale vyvolat v nich zájem o osobní seznámení s poutním místem spjatým s významnou českou světicí.

Jsme nesmírně vděční otci Mayerovi, že si na nás udělal čas a byl nám milým průvodcem. Díky osobnímu rozhovoru a exkluzivní prohlídce jsme si mohli také prohlédnout a vyfotografovat interiér a vzácné předměty v klášteře a kostele.

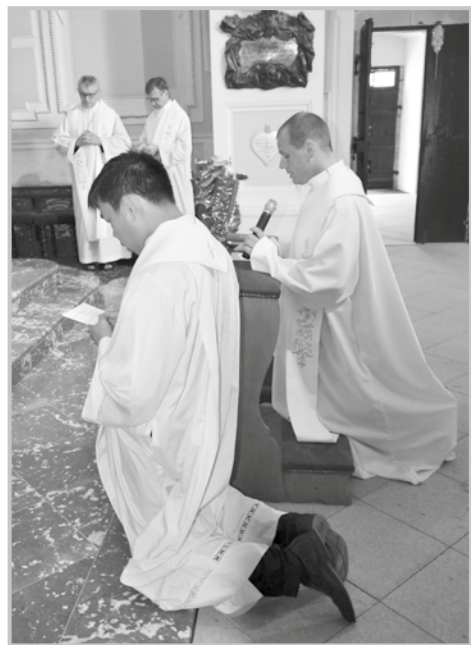
S P. Pavlem Maria Mayerem OP, rektorem baziliky v Jablonném v Podještědí, hovořili Iva a Petr Duškovi

Zprávy ze Svaté Hory

- ☐ Od 1. srpna je členem místní komunity redemptoristů P. Artur Bilyk, CSsR. Přišel z Podolínce namísto P. Kuníka, který je nyní v noviciátu v Polsku.

- ☐ 1. srpna o svátku sv. Alfonse slavili redemptoristé společně odpolední mši svatou a poté obnovili svoje řeholní sliby.

- ☐ Vigílii Nanebevzetí Panny Marie v sobotu 18. srpna sloužil v 19:30 P. Artur Bilyk, CSsR. Hlavní poutní slavnost v neděli 19. srpna v 9 hodin celebraval plzeňský biskup Tomáš Holub.

- ☐ Svatohorskou šalmaj pořádalo město Příbram dne 8. září.
- ☐ Ve dnech 10. a 11. září byl instalován opravený oltář, který je dílem Otmara Olivy a zdobí svatohorskou baziliku od srpna roku 2005. V průběhu rekonstrukce Svaté Hory totiž došlo k poškození nohy oltáře. Akademický sochař Otmara Oliva upravil oltář domodelováním spodní části a vycentrováním do přesné roviny. Zároveň jsme 11. září od mistra Olivy obdrželi kopii svícnu, který byl před šesti lety ukraden. Jeho cena je

145 000 Kč. Svícen je již zaplacen, potřebné peníze byly nashromážděny v průběhu pěti týdnů.

- ☐ 21. září se konalo 162. zasedání výboru Matice svatohorské.
- ☐ Ve druhém čtvrtletí roku 2018 navštívili Svatou Horu poutníci z Blatné, Tasovic, Prahy, ze zahraničí pak z Maďarska, Slovinska, Německa - 6x, Slovenska - 3x, Rakouska, Polska, Austrálie a Velké Británie.

Exercicie na Svaté Hoře v roce 2019

7. 3.-10. 3.	Exercicie „Unést církev“	P. Ondřej Salvat	1470 Kč
28. 3.-31. 3.	Exercicie „Postní obnova“	P. Josef Čunek, SJ	1470 Kč
4. 4.-7. 4.	Exercicie pro zdravotníky a ty, kteří pečují o druhé	Mons. Aleš Opatrný	1470 Kč
2. 5.-5. 5.	Exercicie „Miluj a dělej, co chceš“	P. Karel Satoria	1470 Kč
6. 5.-10. 5.	Exercicie „Prohloubit vztah k Bohu skrze eucharistii“	P. Josef Michalčík, CSsR	1860 Kč
16. 5.-19. 5.	Exercicie pro rozvedené i znovu seždané „Život v síle křtu“	Mons. Aleš Opatrný	1470 Kč
3. 6.-7. 6.	Exercicie „O eucharistii“	P. Krzysztof Strzelczyk, CSsR	1860 Kč
10. 6.-14. 6.	Exercicie „Eucharistie – centrum křesťanského života“	P. Josef Michalčík, CSsR	1860 Kč
20. 6.-23. 6.	Ikonomisecký kurz (pořádá, info: DamianM@seznam.cz)	Martin Damian	Na dotaz
1. 7.-5. 7.	Exercicie „Duchovní obnova ve světle Janova evangelia“ (v mlčení)	P. Angelo Scarano, S.S.L.	1860 Kč
15. 7.-19. 7.	Exercicie „Boží slovo v životě křesťana II.“	Mons. Josef Žák	1860 Kč
26. 7.-27. 7.	Kurz liturgické varhanní hry (info: pavelmolik@seznam.cz)	Martin Poruba	Na dotaz
12. 8.-16. 8.	Exercicie „Duchovní obnova se sv. Alžbětou od Trojice“ (v mlčení)	P. Angelo Scarano, S.S.L.	1860 Kč
25. 8.-31. 8.	Exercicie pro kněze	P. Miloslav Kabrda, SDB	2840 Kč
16. 9.-20. 9.	* Exercicie „Vím, komu jsem uvěřil“	P. Petr Beneš, CSsR	1860 Kč
23. 9.-27. 9.	Exercicie „O modlitbě“	P. Krzysztof Strzelczyk, CSsR	1860 Kč
30. 9.-4. 10.	Exercicie „Křesťan tváří v tvář okultismu“	P. Josef Michalčík, CSsR	1860 Kč
7. 10.-11. 10.	Exercicie „O manželství“	P. Krzysztof Strzelczyk, CSsR	1860 Kč
11. 10.	Jednodenní kurz „Management farnosti“ pro kněze i laiky	P. Stanislav Příbyl, CSsR	Na dotaz
21. 10.-25. 10.	Exercicie „Ježíš uzdravuje z okultismu“	P. Josef Michalčík, CSsR	1860 Kč
17. 11.-23. 11.	Exercicie pro kněze „V síle Ducha svatého“	Mons. Aleš Opatrný	2840 Kč

Začátek exercicií je první uvedený den v 17.30 hodin večer v refektáři kláštera. Datum i čas konce exercicií je uveden u konkrétních kurzů. Přihlášky jen písemně: Římskokatolická farnost u kostela Nanebevzetí P. Marie Příbram – Svatá Hora, Exerciční dům, 261 01 Příbram II/591 nebo e-mailem na adrese ex.dum@svata-hora.cz případně vyplněním formuláře na <http://www.svata-hora.cz>. Informace: +420 731 619 800.

Významné akce a poutě, hudba při bohoslužbách, koncerty a kulturní pořady

1. 11. **Všech svatých.** Doporučený svátek. Mše svatá v 7.00, 9.00 a 17.00. Možnost získat plnomocné odpustky.
2. 11. **Všech věrných zemřelých.** Mše svatá v 7.00, 9.00 a 17.00. Po odpolední mši svatě následuje **dušičková pobožnost**.
6. 11. **Bl. španělských mučedníků, CSsR.** Mše svatá v 7.00, 9.00 a 17.00.
9. 11. Posvěcení lateránské baziliky. **Výroční den založení Kongregace Nejsvětějšího Vykupitele.** Mše svatá v 7.00, 9.00 a 17.00. Možnost získat plnomocné odpustky.
22. 11. **Sv. Cecilie.** Mše svatá v 7.00, 9.00, 17.00. Tradiční zpívání Svatocecilské nešpory v 18.00.
- Ježíše Krista Krále.** Mše svatá v 7.30, 9.00 a 11.00 v bazilice. Hudba při mši sv. v 9.00: J. Bríza - Mešní proprium. Od 12.00 do 15.00 adorace
25. 11. a odpolední mše v 15.30 v klášterní kapli. Nešpory v bazilice v 17.00 s žehnáním nových velkých varhan. Liturgii předsedá Dominik kardinál Duka. Následuje koncert. Podrobněji na jiném místě časopisu.
2. 12. Mše svatá v 7.30, 9.00, 11.00, 15.30, **žehnání adventních věnců** při všech mších svatých. Po odpolední mši svatě zpívane nešpory.
8. 12. **Ranní rožná mše v 6.00 (Svatohorští literáti).** Mše svatá v 7.00 se nekoná. Další mše svatá v 9.00 a 17.00.
- Hlavní pout' pražské diecéze,** celebruje kardinál Duka.
15. 12. **Ranní rožná mše svatá v 6.00 (Svatohorští literáti).** Mše svatá v 7.00 se nekoná. Další mše svatá v 9.00, 17.00. **Duchovní obnovu** vede P. Stanislav Příbyl, CSsR. Začátek v 9.00 mši svatou s duchovním slovem, po mši svatě adorace Nejsv. Svátosti, možnost sv. smíření, zakončení ve 12.00 hod. krátkým koncertem.
20. 12. **Vernisáž výstavy betlémů** v 16.00. Výstava bude otevřena v Mnišské kapli: od 21. 12. 2018 do 6. 1. 2019 otevřeno o svátcích 10.00-16.00 hod, jinak dle plakátu.
21. 12. Příbramské skautské oddíly přinesou v 18.00 **Betlémské světlo** s krátkým programem.
22. 12. **Ranní rožná mše v 6.00 (Svatohorští literáti).** Mše svatá v 7.00 se nekoná. Další mše svatá v 9.00 a 17.00.
24. 12. **Ranní rožná mše v 6.00 (Svatohorští literáti).** Mše svatá v 7.00 se nekoná. Další mše svatá v 9.00.
- V 16.00 „Pílniční“ mše svatá.** Hudba: J. J. Ryba - Česká mše vánoční. Mše v 17.00 se nekoná.
25. 12. Ve 14.00 **Zpívání u jeslíček** v bazilice.
26. 12. Mše svatá v 7.30, 9.00, 11.00, 15.30. Ve 14.00 **Zpívání u jeslíček** v bazilice.
- V 16.30 Vánoční koncert** Matice Svatohorské.
30. 12. Ve 14.00 **Zpívání u jeslíček** v bazilice. Mše svatá v 7.30, 9.00, 11.00, 15.30. Po odpolední mši svatě zpívane nešpory.
31. 12. **Mše svatá na závěr občanského roku** ve 22.30. Po ní následuje prezentace dění za uplynulý rok.
1. 1. Ve 14.00 **Zpívání u jeslíček** v bazilice. Mše svatá v 7.30, 9.00, 11.00, 15.30. Po odpolední mši svatě zpívane nešpory.
6. 1. V 18.00 **Trikrálový koncert** Vepřekova smíšeného sboru. Mše svatá v 7.30, 9.00, 11.00, 15.30.

Otevírací doba a pořad bohoslužeb na Svaté Hoře

Neděle Areál otevřen 6.30–17.00

Mše svatě v 7.30, 9.00, 11.00 a 15.30. Po každé mši je požehnání milostnou soškou a její uctívání
Po odpolední mši svatě jsou zpívány nešpory. Před mší svatou v 7.30 Anděl Páně a vystavení milostné sošky

Pondělí - sobota Areál otevřen 6.30–18.00

Mše svatě v 7.00, 9.00 a 17.00 (v sobotu s nedělní platností)

Před mší svatou v 7.00 Anděl Páně a vystavení milostné sošky

Požehnání milostnou soškou a uctívání po mši svatě v 7.00, 9.00 a 17.00

Ve čtvrtek Po odpolední mši svatě půlhodinová adorace

V pátek Mše svatá v 7.00 obětována za dobrodince Svaté Hory a živé i zemřelé členy Matice Svatohorské

V sobotu Po mši svatě v 9.00 mariánská pobožnost s přednesením proseb. Můžete je zasílat poštou, e-mailem prosba@svata-hora.cz, formulářem na www.svata-hora.cz, nebo je předat osobně v sakristii

V postní době V pátek od 16.30 a v neděli od 15.00 křížová cesta

V květnu Denně kromě čtvrtku a neděle po odpolední mši svatě májová pobožnost s katechezí

Svátoost smíření Příležitost ke zpovědi je půl hodiny přede mší svatou, na požádání kdykoli

Zpovědní služba v bazilice po-so půl hodiny před každou mší svatou

Dále 10.00–11.00 a 16.00–17.00. V neděli před každou mší svatou

Schody Svatohorské schody otevřeny 8.00–17.00 (v zimě jen do 15.30)

Úřední hodiny farního úřadu

pondělí & pátek: 9.00–12.00; 13.00–15.30

V případě nutnosti je možné se nepřetržitě obracet na duchovní správu na tel: 731 619 668

Svatohorské poutní muzeum, průvodcovská služba a prodejna

Odpovědná osoba: Martina Jechortová.

Kontakt: +420 731 619 800, +420 318 429 943, e-mail: prohlidka@svata-hora.cz

E-shop: <http://shop.svata-hora.cz>

Otevírací doba: neděle: I. – XII: 9.00–17.00 • pondělí – sobota: I.–V. & IX.–XII: 9.00–16.00 • V.–VIII.: 9.00–17.00

Prohlídka areálu s výkladem včetně návštěvy běžně nepřístupných prostor je možná V. – IX. denně v otevíracích hodinách prodejny, jindy jen po předchozí domluvě. Začátek poslední prohlídky hodinu před zavírací dobou.

Prohlídku větších skupin, zejména cizojazyčnou, je vhodné v dostatečném předstihu objednat písemně nebo e-mailem.

Prohlídka areálu s koncertem. Po předchozí domluvě pro skupiny s min. 10 účastníky je možná prohlídka s průvodcem, po které následuje půlhodinový koncert na nové varhany v bazilice.

Prohlídka nové expozice muzea. Každý den v otevírací době prodejny.

Prohlídka nově zrekonstruovaných sklepních prostor a zvonice. Prohlídky jsou možné ve vybraných termínech/po domluvě.

Nové aktivity na Svaté Hoře Vám nabízíme díky projektu, který je spolufinancován Evropskou unií v rámci IOP Projekt CZ.1.06/5. 1. 00/24.09583 „Příbram - Svatá Hora - vzorová obnova poutního areálu“

EVROPSKÁ UNIE
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ
ŠANCE PRO VÁŠ ROZVOJ

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

SVATÁ HORA Vydává a rozšiřuje Matice Svatohorská, o. s., Svatá Hora 591, 261 01 Příbram II, tel: 604 594 925, e-mail: casopis@svata-hora.cz, internet: <http://www.svata-hora.cz>, PDA: <http://www.svata-hora.cz/pda>.

Od roku 2017 vychází 4x do roka. Registrační číslo MK ČR E 11719. Cena časopisu – dobrovolný dar (náklady na 1 výtisk činí 15 Kč + poštovné). Řídí redakční rada.

Grafická úprava, sazba a tisk Tiskárna Prima, spol. s r. o. Expedici zajišťuje PostServis.

BANKOVNÍ SPOJENÍ Česká spořitelna, a. s., č. ú. 523967309/0800. Zájemci o pravidelné odebírání pište na adresu redakce.

Z obnovy řeholních slibů

Instalace opravené nohy oltáře Ottařem Olivou

Momentky ze Šalmaje

Rozestavěné varhany s lešením

Pohled do půdních prostor pedálových strojů